

Na válku na Ukrajině hledíme skrze traumata roku 68. Chtělo by to trochu odstup.

Komentář Štěpána Chába

- CZ24 News | 2. srpna 2023

Zkusme na moment vylétnout v myšlenkách na orbitu planety a podívat se na dění z trochu větší dálky. Ne pouze přes brýle promarněného roku 1968, nebo přes rozstřílená těla ukrajinských i ruských vojáků. Výše zmíněné budí emoce, vyvolává oprávněný vztek až nenávist. Pohled z dálky, z odstupu, bez zapojení emocí, dává k přemýšlení zajímavý obraz. Pohled odtud je plný emocí a tedy slepoty. A jak známo, politika, obzvláště ta manipulativní, ráda pracuje s emocemi.

Začněme uskupením BRICS (tedy uskupením zakládajících států Brazílie, Ruska, Indie, Číny a Jihoafrické republiky), které se ekonomicky vymezuje proti západním strukturám. Nynějším nejžhavějším cílem uskupení je takzvaná dedolarizace mezinárodního obchodu. Tedy oslabení amerického dolaru jako hlavní měny při mezinárodních obchodech. Používání dolaru se nyní ve světě pohybuje okolo 85 % veškerého obchodu a USA tedy mají dohled nad nákupy a vlastně i cenotvorbou. S dolarem obchodují i zakládající země BRICS, protože je k tomu měnové nastavení vlastně nutí. Nemají jinou možnost, dolar má ve světě prakticky monopol.

To dokládá i snaha vybudovat před osmi lety v rámci BRICS mezinárodní rozvojovou banku, která by financovala rozvoj, byla zárukou pro společné projekty, půjčovala na ně. Její činnost prakticky zamrzla, protože jí došly dolary. Ač se chtěla vůči dolaru postavit, došla na to, že trh byl příliš monopolní a bez dolaru vlastně nemohla fungovat. Založení takové banky by se dalo nazvat obdobou předčasné ejakulace, abych sklouzl k nevhodnému příměru. Procesy na dedolarizaci nebyly vybudované, nebyly připravené spolupracující státy, diplomacie BRICS v tomto případě selhávala, ale už se stavěla banka.

V Jihoafrické republice má letos proběhnout klíčový summit uskupení BRICS. Na něm se má vedle možného připojení několika dalších zemí probírat i vznik nové měny uskupení, která půjde obchodovat na mezinárodním trhu. Další snaha zmenšit monopol dolaru? Naprosto očividná.

Je to zajímavá přetahovaná. Už jen proto, že země Západu nyní produkují kolem 30 procent světového HDP a země uskupení BRICS letos poprvé Západ předčily, přičemž je ve výhledu, že do roku 2030 by ten rozdíl měl být markantnější ve prospěch zemí BRICS. Přiznejme si, že náš trh brzděný nekonečným počtem omezení a regulací už jeví jisté známky vyšeptalosti. Na rozdíl od východních ekonomik, které hledí do budoucnosti s až nezřízeným optimismem. A to je, mám ten pocit, hlavní důvod revnivosti mezi těmito dvěma světy na jedné planetě. Málokdo by se rád a dobrovolně vzdával velmi výnosného monopolu, jaký si užívají USA.

Ač se válčí na Ukrajině, umírají jak ukrajinští a ruští vojáci, ale i ukrajinští civilisté a jejich země je pod soustředěným útokem, je dobré vidět, že jako hlavní tahoun myšlenky i realizace dedolarizace je a bylo dlouhé roky Rusko, které se chtělo z této pro něj potupné pozice vymanit. A z toho, opět z pohledu z orbity planety, lze vyvodit, že válka na Ukrajině je prostě jen bitva větší války o dominanci nad ekonomikou mezinárodního obchodu. A není nikterak od věci, s pohledem upřeným na světové dění z orbity planety a bez zaujatosti, vidět i tuto měnovou válku, která je mnohem, mnohem nebezpečnější než ta na Ukrajině a rukojmí nebere ani jedna strana.

I tady jde se zájmem sledovat probíhající pnutí kolem ostrova Tchaj-wan. Americký prezident, i přes ekonomické otřesy jak v USA, tak i v EU, přes neskutečnou vojenskou i finanční podporu Ukrajiny (od 24. ledna 2022 do 31. května 2023 76,8 miliard dolarů), oznámil, že USA Tchaj-wanu poskytnou 7,5 miliardy dolarů na vojenskou pomoc (a to i když mu takové rozhazování ze státního rozpočtu může politicky citelně ublížit, tzn. Demokratické straně prohrát příští prezidentské volby). U této „pomoci“ jde vidět, že USA svou úlohu držitele monopolu berou velmi vážně. A klidně rozjedou válku na dvou frontách. Na té ruské, i na té čínské. Protože protivník se musí oslabit a vyřadit ze hry. Nejde o Ukrajinu. Ani o Tchaj-wan. Pohled z orbity ukazuje spíš to, že jde o světovou dominanci. Krom jiného, podobnou podporu poskytovaly USA Ukrajině ještě dlouho před započítím horké fáze války. Vojenská pomoc Ukrajinu připravovala na válku. Je možné, že vojenská pomoc Tchaj-wanu připravuje Tchaj-wan na válku s Čínou? Otázka zcela na místě.

Smutně komická je představa, kdyby Mexiko, jižní soused USA a jeho věčný otloukánek a předzahrádka, vstoupilo do uskupení BRICS (a o takové otázce se debatuje, minimálně o zapojení Mexika do ekonomické provázanosti BRICS). Předpokládám, že už jen při jednání o vstupu by (západní) světová média začaly plnit zprávy o tom, že Mexiko propadlo nedemokratickému, snad až tyranskému režimu. A že je potřeba je z takových nemravností za použití vojenské „pomoci“ vyléčit. Ty zprávy by zaplnily média intenzivněji, než jak to dokázal covid.

S pohledem upřeným na planetu z orbity vášně zmizí a zůstane jen holá realita a nezaujatý pohled. A až na orbitu prosvítá, že jsme v daleko větší válce, než o které se dá dočíst v médiích a kterou nám naše vláda v děsivě emotivních projevech ukazuje a po svém vysvětluje. Neříkám, která cesta je správná a na které straně stát. Protože je to souboj cynických velmocí, jichž my, stejně jako Ukrajina nebo Tchaj-wan, můžeme být jedině obětí. Někteří do sebe nechávají střílet, někteří se na to chystají, jiní krvácejí zatím jen ekonomicky. Ale žádnou hru na hodné a zlé v tom najít opravdu nejde.

AUTOR: Štěpán Cháb

ZDROJ: krajskelisty.cz